

STATSRÅDETS FÖRORDNING OM REGISTRET FÖR FÖRMYNDERSKAPSÄRENDEN OCH OM ÄNDRING ELLER UPPHÄVANDE AV VISSA FÖRORDNINGAR AV STATSRÅDET INOM JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE SOM GÄLLER MYNDIGHETEN FÖR DIGITALISERING OCH BEFOLKNINGSDATAS ANSVARSOMRÅDE

1. Inledning

Lagen om Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (304/2019) träder i kraft den 1 januari 2020. Genom lagen sammanförs de uppgifter som åligger den nuvarande Befolkningsregistercentralen, magistraterna och enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland till en ny helhet vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Regeringen har den x.x.2019 godkänt regeringens proposition om ändring av lagar som gäller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas ansvarsområde. Behovet av att ändra lagarna beror på den omorganisering av uppgifter som anges ovan. De ändringslagar som ingår i propositionen har stadfästs den y.y.2019. Utöver behovet av lagstiftningsändringar föranleder organisationsreformen även behov av att ändra bestämmelserna på förordningsnivå.

Bestämmelserna om personregister som magistraterna, Befolkningsregistercentralen och Statens ämbetsverk på Åland för, med undantag för befolkningsdatasystemet, har i samband med organisationsreformen samlats i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (/ , nedan *registerlagen*). Med stöd av lagens 9 § utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om tidpunkten för registrering av uppgifter i registret över förmynderskapsärenden och om det detaljerade innehållet i de ytterligare uppgifter som ska införas i fråga om intressebevakningsfullmakt.

Utöver en ny förordning av statsrådet som gäller registret över förmynderskapsärenden föreslås ändringar i andra statsrådsförordningar inom justitieministeriets förvaltningsområde. Behovet av ändringar föranleds av den ovannämnda organisationsreformen. Samtidigt föreslås en förordning bli upphävd såsom obehövlig. Förordningarna med motiveringar anges i detalj nedan.

2. Bemyndigande

- 1) 9 § i lagen om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- 2) 16 § 2 mom. i äktenskapslagen (234/1929), 16 § i lagen angående införande av äktenskapslagen (235/1929)
- 3) 21 § 1 mom., 29 § 3 mom., 35 § 3 mom., och 46 § i lagen om för- och efternamn (946/2017)
- 4) 60 § 1 mom. 3 punkten i faderskapslagen (11/2015)

- 5) 2 § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om slopande av kravet på legalisation av utländska allmänna handlingar (675/1985)
- 6) 8 § 2 och 3 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992)
- 7) 12 § i straffregisterlagen (770/1993)
- 8) 24 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005)

3. Detaljmotivering

1. Statsrådets förordning om registret över förmynderskapsärenden

1 §. Ytterligare uppgifter som ska införas om intressebevakningsfullmakt. I paragrafen föreslås bestämmelser om de uppgifter om en intressebevakningsfullmakt som ska föras in i registret över förmynderskapsärenden utöver de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. i registerlagen.

Enligt *1 mom.* ska i registret över förmynderskapsärenden föras in uppgift om att övervakningen av fullmäktigens verksamhet har upphört med stöd av 39 § 3 mom. i lagen om intressebevakningsfullmakt. I den berörda bestämmelsen regleras den situation då fullmaktsgivaren inte är bosatt i Finland och inte har sådan egendom i Finland som fullmäktigen ska förvalta. I en sådan situation kan övervakningen av fullmäktigen avslutas genom ett myndighetsbeslut. Intressebevakningsfullmakten förblir dock i kraft.

Enligt *2 mom.* ska i fråga om en intressebevakningsfullmakt också föras in uppgift om att fullmakten har fastställts endast till viss del.

Bestämmelserna motsvarar 1 § 1 mom. 6 punkten och 1 § 3 mom. i den gällande statsrådets förordning om intressebevakningsfullmakt (942/2007). Att bestämmelserna överförs till den förordning av statsrådet som nu föreslås är motiverat i syfte att samla de bestämmelser om registret över förmynderskapsärenden som utfärdats på förordningsnivå.

2 §. Tidpunkten för anteckning i registret. I paragrafen föreslås närmare bestämmelser om den tidpunkt då förmyndarmyndigheten ska föra in uppgifterna om intressebevakning eller intressebevakningsfullmakt i registret över förmynderskapsärenden.

Enligt *1 mom.* ska förmyndarmyndigheten när den har fått ett meddelande utan dröjsmål och senast följande vardag efter det att meddelandet inkommit se till att uppgifterna i meddelandet antecknas i registret över förmynderskapsärenden.

Enligt *2 mom.* ska den tidsbegränsning som anges i 1 mom. tillämpas också när förmyndarmyndigheten själv förordnar en intressebevakare enligt 12 § i lagen om förmyndarverksamhet eller beslutar om ändring av en omständighet som har antecknats i registret. I fråga om ett beslut som ska iakttas först när det har vunnit laga kraft införs uppgifterna först efter att detta skett.

Paragrafen motsvarar till relevanta delar 4 § i gällande justitieministeriets förordning om antecknande av uppgifter i registret över förmynderskapsärenden (238/2011). Laghänvisningarna i den paragrafens 1 mom. har emellertid kompletterats och uppdaterats. Att bestämmelserna överförs till den förordning av statsrådet som nu föreslås är motiverat i syfte att samla de bestämmelser om registret över förmynderskapsärenden som utfärdats på förordningsnivå.

3 §. Ikraftträdande. Förordningen föreslås träda i kraft samtidigt med lagen om vissa register vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, dvs. den 1 januari 2020.

Genom förordningen föreslås det att gällande statsrådets förordning om vissa personregister vid magistraterna (225/2005) och statsrådets förordning om intressebevakningsfullmakt (942/2007) samt justitieministeriets förordning om anteckning av uppgifter i registret över förmynderskapsärenden (238/2011) upphävs.

Statsrådets förordning om vissa personregister vid magistraterna upphävs den 1 januari 2020 i och med att lagen om vissa personregister vid magistraterna, som innehåller bemyndigandet att utfärda förordningen, upphävs. Till denna del klargör den föreslagna bestämmelsen om upphävande rättsläget. Statsrådets förordning om intressebevakningsfullmakt och justitieministeriets förordning om anteckning av uppgifter i registret över förmynderskapsärenden föreslås bli upphävda, eftersom man har ansett det vara ändamålsenligt att de sakkomplex som regleras i förordningarna lyfts upp till lagnivå eller samlas i den föreslagna nya förordningen. I fråga om den senare förordningen bidrar dessutom bestämmelsen om upphävande till att klargöra rättsläget, eftersom de sakkomplex som regleras i denna förordning efter den 1 januari 2020 inte längre kommer att omfattas av 95 § i lagen om förmyndarverksamhet, som innehåller bemyndigandet att utfärda den förordningen.

2. Äktenskapsförordningen

8 §. I 2 mom. föreslås en teknisk ändring så att omnämmandet av magistraten ersätts med ett omnämmande av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Statens ämbetsverk på Åland. Vardera myndigheten kan bevilja vigselrätt med stöd av äktenskapslagens 17 a § 2 mom., till vilket det hänvisas i momentet.

17 §. I 2 mom. föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till Befolkningsregistercentralen ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

I 3 mom. föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till magistraten ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

18 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att hänvisningen till magistraten i 1 mom. ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Eftersom bestämmelserna om vigselrättsregistret har överförts till registerlagen föreslås det att hänvisningen i momentet uppdateras på motsvarande sätt. Även om Statens ämbetsverk på Åland är personuppgiftsansvarig för vigselrättsregistret vid sidan av

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, är det ändamålsenligt att anmälningarna från ministerierna centraliseras så att de sänds enbart till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Vidare föreslås det att de hänvisade ministeriernas namn uppdateras i momentet.

Det föreslås att den anmälningsskyldighet som ingår i 2 mom. upphävs som obehövlig. Endast Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Statens ämbetsverk på Åland beviljar och återkallar vigselrätter med stöd av 17 a § 2 mom. och 17 b § 2 mom. i äktenskapslagen, och dessa myndigheter ansvarar själva för att uppgifterna i vigselrättsregistret är korrekta och hålls uppdaterade.

3. Statsrådets förordning om för- och efternamn

6 §. Blanketter i namnrenden. I paragrafen föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till Befolkningsregistercentralen ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Enligt den föreslagna 21 § i lagen om för- och efternamn gäller vad som i lagen föreskrivs om magistraten i landskapet Åland Statens ämbetsverk på Åland. Bestämmelser om annan fördelning av behörigheten får emellertid utfärdas genom förordning av statsrådet. Den föreslagna bestämmelsen syftar till att koncentrera behörigheten i fråga om blanketter till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Bestämmelserna motsvarar gällande myndighetspraxis.

7 §. Kungörelse om ett nybildat efternamn. I paragrafen föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till magistratens webbplats ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats. Enligt 21 § i lagen om för- och efternamn gäller vad som i lagen föreskrivs om magistraten i landskapet Åland Statens ämbetsverk på Åland. Bestämmelser om annan fördelning av behörigheten får emellertid utfärdas genom förordning av statsrådet. Den föreslagna bestämmelsen syftar till att koncentrera behörigheten i fråga kungörelser om nybildade efternamn till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Bestämmelserna motsvarar gällande myndighetspraxis.

8 §. Behörig myndighet. I paragrafen föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till magistraten och Befolkningsregistercentralen i den gällande paragrafen ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Enligt 21 § i lagen om för- och efternamn gäller vad som i lagen föreskrivs om magistraten i landskapet Åland Statens ämbetsverk på Åland. Bestämmelser om annan fördelning av behörigheten får emellertid utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt den gällande förordningen får en enskild person göra en i paragrafen avsedd anmälan till vilken magistrat som helst. I en främmande stat kan anmälan göras också till en finsk beskickning, som ska sända anmälan till Befolkningsregistercentralen. För att enskilda personers möjlighet att sköta ärenden ska kvarstå i oförändrad omfattning har till den bestämmelse som gäller enskilda personer för tydlighetens skull utöver Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata fogats Statens ämbetsverk på Åland. Det föreslås att anmälningarna från beskickningarna ska sändas på ett centraliserat sätt till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

4. Statsrådets förordning om vissa åtgärder och handlingar i faderskapsärenden

2 §. *Delgivning av beslut som gäller fastställande eller upphävande av faderskap.* I paragrafen föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningarna till magistraten ändras till hänvisningar till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Av 27 § i faderskapslagen följer att skyldigheten att sända en kopia också gäller Statens ämbetsverk på Åland.

5. Statsrådets förordning om verkställigheten och tillämpningen av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i konventionen om slopande av kravet på legalisation av utländska allmänna handlingar

1 §. Paragrafen föreslås bli ändrad så att hänvisningarna till magistraten och till Ålands länsstyrelse stryks och ersätts med en hänvisning till 1 § i den uppdaterade lagen om notarius publicus (420/2014).

6. Statsrådets förordning om kungörelseregister

7 §. I 2 *mom.* föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till magistraterna ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Statens ämbetsverk på Åland.

7. Straffregisterförordningen

16 §. I 1 *mom.* föreslås en teknisk ändring som innebär att hänvisningen till Befolkningsregistercentralen ändras till en hänvisning till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

8. Statsrådets förordning om rättsgenetisk faderskapsundersökning

1 §. Statsrådets förordning om rättsgenetisk faderskapsundersökning föreslås bli upphävd. Förordningen blev obehövlig när statsrådets förordning om rättsgenetisk faderskapsundersökning och medicinsk utredning (1276/2015) som ersatte denna förordning trädde i kraft den 1 januari 2016.

2 §. I paragrafen föreslås bestämmelser om ikraftträdandet av förordningarna.

4. Ikraftträdande

Förordningarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2020, dvs. samtidigt med den lagstiftning som gäller inrättandet av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

5. Konsekvenser

Den föreslagna förordningen om registret över förmynderskapsärenden kompletterar bestämmelserna om vissa personregister vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Genom de övriga föreslagna förordningarna genomförs de nödvändiga

tekniska ändringar på förordningsnivå som föranleds av omorganiseringen av de uppgifter som åligger Befolkningsregistercentralen, magistraterna och enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland.

De föreslagna förordningarna har inga nämnvärda ekonomiska konsekvenser.

6. Beredningen av förslagen

Förordningsutkasterna har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet.

[Under beredningen har... hörts. Utöver de nämnda parterna har... getts möjlighet att under remissbehandlingen skriftligen yttra sig om förordningsutkasterna.]

[Förordningsutkasterna har granskats vid laggranskningsenheten vid justitieministeriets lagberedningsavdelning.]